

B.R.S. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2023 (NEW COURSE)
C-13 Rural Extension(Core -13)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ વૈદિકાળ અને બૌદ્ધકાળની પંચાયતી રાજ વ્યવસ્થાનો તફાવત સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૧ પંચાયતી રાજ એટલે શું? પ્રાચીન પંચાયતી રાજ વ્યવસ્થા સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ પંચાયતી રાજની નબળાઈઓ સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સમાજ વ્યવસ્થાનાં સંદર્ભમાં પંચાયતી રાજ વ્યવસ્થાની ભૂમિકા સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ ટુંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૫)
- 1) સાંપ્રદાયિકરણ અને બિન સાંપ્રદાયિકરણ
 - 2) ગ્રામીક
 - 3) મોર્યકાળની પંચાયતી રાજ વ્યવસ્થા
 - 4) પંચાયતી રાજનું મહત્વ.
 - 5) પંચાયતી રાજનાં હેતુઓ.
- પ્રશ્ન-૪ નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો. (કોઈપણ પાંચ) (૧૫)
- 1) પંચાયતી રાજ દ્વારા ગ્રામીણ સમાજમાં આવેલ પરિવર્તનો જણાવો.
 - 2) પંચાયતી રાજનું ત્રિ-સ્તરીય માળખું લખો.
 - 3) પ્રથમ ત્રણ પંચવર્ષીય યોજનાનાં હેતુઓ લખો.
 - 4) એસ. કે. ડેનાં પંચાયતી રાજનાં વિચારો લખો.
 - 5) “સત્તાનું લોકશાહી વિકેન્દ્રિકરણ” સમજાવો.
 - 6) પંચાયતી રાજથી સત્તામાં કેવી રીતે પરિવર્તન આવ્યું સમજાવો.
 - 7) પંચાયતી રાજનાં લાભો લખો.
